

Sygn. akt IV CSK 507/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSA Janusz Kaspryszyn

w sprawie z wniosku M.Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
Spółki handlowej prawa rosyjskiego z siedzibą w J. - Federacja Rosyjska
przy uczestnictwie A. J.

o uznanie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 kwietnia 2016 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Apelacyjnego

z dnia 20 kwietnia 2015 r.,

**uchyła zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i
rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L. postanowieniem z dnia 14 października 2014 r. stwierdził wykonalność wyroku Sądu Arbitrażowego Obwodu w S. z dnia 30 września 2011 r. i zasądził od uczestnika A. J. na rzecz wnioskodawcy „M.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki handlowej prawa rosyjskiego z siedzibą we wsi J. kwotę 377 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy uznał, że zgodnie z art. 52 i 53 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzonej w Warszawie dnia 16 września 1996 r. (Dz.U. z 2002 r., Nr 83, poz. 750; dalej: „umowa dwustronna”) zostały spełnione przesłanki uzasadniające uznanie wykonalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powołanego wyroku. Wskazał, że zostały do wniosku dołączone dokumenty wymienione w art. 53 umowy dwustronnej. Podniósł, że wnioskodawca dołączył uwierzytelniony odpis wyroku Sądu Arbitrażowego Obwodu w S., uwierzytelniony odpis uchwały Dwudziestego Arbitrażowego Sądu Apelacyjnego wraz ze stwierdzeniem, iż orzeczenie jest prawomocne i wykonalne oraz dokument stwierdzający, że strona przeciwko której wydane zostało orzeczenie i która nie uczestniczyła w postępowaniu, otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie. Dokumenty te zostały przetłumaczone i uwierzytelnione przez tłumacza przysięgłego, co uzasadniało uwzględnienie wniosku o stwierdzenie wykonalności sądu państwa obcego, zaś zarzuty uczestnika nie mogły zostać uwzględnione, skoro był on należycie reprezentowany przed sądem rosyjskim, a zarzut merytoryczny, że uczestnik spełnił świadczenie, nie podlegał badaniu w ramach niniejszego postępowania.

Uczestnik postępowania wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2015 r. zmienił postanowienie Sądu Okręgowego w ten sposób, że oddalił wniosek. W ocenie tego Sądu, wnioskodawca nie spełnił wymagań, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1 i 2 umowy dwustronnej, gdyż nie dołączył do wniosku uwierzytelnionego wyroku ze stwierdzeniem, że jest on prawomocny i wykonalny oraz dokumentu stwierdzającego, iż strona przeciwko, której wydane zostało orzeczenie i która nie

uczestniczyła w postępowaniu, otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie, zgodnie z prawem umawiającej się strony. Z orzeczenia Sądu Arbitrażowego Obwodu w S. wynika, że A. J. nie uczestniczył w postępowaniu przed tym sądem. Należy zatem uznać, że wnioskodawca był obowiązany załączyć do wniosku dokument stwierdzający, iż uczestnik otrzymał wezwanie na rozprawę. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie spełnia tego wymagania znajdujące się w aktach sprawy ksero dowodu doręczenia uczestnikowi korespondencji z Sądu Arbitrażowego Obwodu S. w sytuacji, gdy nie wynika z niego, jakie dokumenty zostały uczestnikowi doręczone oraz w jakim dniu to nastąpiło. Tego wymagania nie spełnia również „zaświadczenie wykonania” wystawione przez Przewodniczącego Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w Ł., gdyż nie wynika z niego, jakie dokumenty otrzymał uczestnik. Zaświadczenie to nie wskazuje, że dotyczy wezwania na rozprawę przed Sądem Arbitrażowym Obwodu S. i że zostało doręczone we właściwym czasie i trybie, zgodnie z prawem rosyjskim.

Wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego, zaskarżając go w całości oraz zarzucając naruszenie przepisów postępowania, mianowicie art. 54 ust. 2 pkt 1 i 2 umowy dwustronnej, oraz naruszenie prawa materialnego, mianowicie art. 52 ust. 1 pkt 1 i art. 54 ust. 2 pkt 2 umowy dwustronnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 1 umowy dwustronnej, na warunkach przewidzianych tą umową Umawiające się Strony uznają i wykonują na swym terytorium m.in. orzeczenia sądów w sprawach cywilnych wydane na terytorium drugiej Umawiającej się Strony. Według art. 54 ust. 2 pkt 1 i 2 umowy, do wniosku o uznanie i wykonanie orzeczenia należy dołączyć orzeczenie lub jego uwierzytelniony odpis, wraz ze stwierdzeniem, że orzeczenie jest prawomocne i wykonalne oraz dokument stwierdzający, że strona, przeciwko której wydane zostało orzeczenie i która nie uczestniczyła w postępowaniu, otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie, zgodnie z prawem Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie zostało wydane. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca dołączył do wniosku dokumenty, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1 umowy, skoro znajdują się one w aktach niniejszej

sprawy. Dołączył ponadto dokument stwierdzający otrzymanie przez uczestnika wezwania na rozprawę, chociaż nie było podstaw do przyjęcia, że uczestnik nie uczestniczył w postępowaniu w rozumieniu art. 54 ust. 2 pkt 2 umowy, jeżeli niewątpliwie brał udział w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji i zainicjował postępowanie odwoławcze. Niezależnie jednak od tego należy podkreślić, że argument Sądu Apelacyjnego, iż znajdujące się w aktach sprawy ksero dowodu doręczenia uczestnikowi korespondencji z Sądu rosyjskiego w sytuacji, gdy nie wynika z niego, jakie dokumenty zostały uczestnikowi doręczone oraz w jakim dniu to nastąpiło, należy uznać za mocno przesadzony.

W tej sytuacji zarzuty podniesione w skardze kasacyjnej należy uznać za oczywiście uzasadnione. Sąd Najwyższy jednakże nie mógł orzec reformatoryjnie z tego powodu, że wśród oczywiście uzasadnionych zarzutów znalazły się również zarzuty dotyczące naruszenia przepisów postępowania (art. 398¹⁶ k.p.c.).

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

db

eb